

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

13. listopadu 2018*

„Řízení o předběžné otázce – Článek 56 SFEU – Volný pohyb služeb – Omezení – Služby na vnitřním trhu – Směrnice 2006/123/ES – Pracovní právo – Vysílání pracovníků za účelem provedení stavebních prací – Nahlášení pracovníků – Uchovávání a překládání výplatních pásek – Pozastavení plateb – Složení jistoty příjemcem služeb – Záruka za případnou pokutu uloženou poskytovateli služeb“

Ve věci C-33/17,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Bezirksgericht Bleiburg/Okrajno Sodišče Pliberk (okresní soud Pliberk, Rakousko) ze dne 17. ledna 2017, došlým Soudnímu dvoru dne 23. ledna 2017, v řízení

Čepelnik d.o.o.

proti

Michaelu Vavtimu,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení M. K. Lenaerts, předseda, R. Silva de Lapuerta, místopředsedkyně, A. Arabadžev, M. Vilaras, E. Regan a C. Toader, předsedové senátů, A. Rosas, E. Juhász, L. Bay Larsen (zpravodaj), M. Safjan, D. Šváby, C. G. Fernlund a C. Vajda, soudci,

generální advokát: N. Wahl,

vedoucí soudní kanceláře: M. Aleksejev, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 26. února 2018,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Čepelnik d.o.o. R. Grilcem, R. Voukem, M. Škofem a M. Rancem, Rechtsanwälten, jakož i M. Erman, odvetnica,
- za rakouskou vládu G. Hessem, jako zmocněncem,
- za českou vládu M. Smolkem, J. Pavlišem a J. Vláčilem, jako zmocněnci,
- za francouzskou vládu E. de Moustier a R. Coesmem, jako zmocněnci,
- za maďarskou vládu M. M. Tátrai, jakož i M. Z. Fehérem a G. Koósem, jako zmocněnci,

* Jednací jazyky: němčina a slovinština.

- za polskou vládu B. Majczynou, jako zmocněncem,
 - za slovinskou vládu A. Grum, jako zmocněnkyní,
 - za slovenskou vládu B. Ricziovou, jako zmocněnkyní,
 - za Evropskou komisi M. Kellerbauerem a L. Malferrarim, jakož i M. Kocjan, jako zmocněnci,
- po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 8. května 2018,
- vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 56 SFEU a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/67/EU ze dne 15. května 2014 o prosazování směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012 o správní spolupráci prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu („nařízení o systému IMI“) (Úř. věst. 2014, L 159, s. 11).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společností Čepelnik d.o.o. a Michaellem Vavtim ohledně zaplacení částky ve výši 5 000 eur, které se posledně jmenovaný domáhá v rámci plnění ze smlouvy o dílo.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Body 7 a 14 odůvodnění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu (Úř. věst. 2006, L 376, s. 36) zní takto:

„7) Tato směrnice stanoví obecný právní rámec prospěšný pro širokou řadu služeb, přičemž zohledňuje odlišnosti každého druhu činnosti nebo profese a příslušného systému jejich regulace. [...] Měl by být stanoven vyvážený soubor opatření zahrnujících cílenou harmonizaci, správní spolupráci, ustanovení o volném pohybu služeb a pobídky pro vypracovávání kodexů chování pro řešení určitých problémů. Tato koordinace vnitrostátních legislativních režimů by měla zajistit vysoký stupeň právní integrace v rámci Společenství a vysokou úroveň ochrany cílů obecného zájmu, zvláště ochrany spotřebitele, která je nezbytná pro vytvoření důvěry mezi členskými státy [...] Tato směrnice také přihlíží k dalším cílům obecného zájmu, včetně ochrany životního prostředí, veřejné bezpečnosti a veřejného zdraví a potřeby zajistit soulad s pracovním právem.

[...]

- 14) Tato směrnice se nedotýká pracovních podmínek a podmínek zaměstnávání, včetně maximální délky pracovní doby a minimální doby odpočinku, minimální délky placené dovolené za kalendářní rok, minimální mzdy a ochrany zdraví, bezpečnosti a hygieny při práci, jež členské státy uplatňují v souladu s právem Společenství, ani vztahů mezi sociálními partnery, včetně práva vyjednávat a uzavírat kolektivní smlouvy, práva na stávku a protestní akce v kolektivním vyjednávání podle vnitrostátních právních předpisů a postupů, které jsou v souladu s právem Společenství, ani se nevztahuje na služby poskytované agenturami na zprostředkování dočasné

práce. Tato směrnice se nevztahuje na služby poskytované agenturami na zprostředkování dočasné práce. Tato směrnice neharmonizuje právní předpisy členských států v oblasti sociálního zabezpečení.“

4 Článek 1 odst. 6 této směrnice stanoví:

„Touto směrnicí není dotčeno pracovní právo, tedy jakákoli právní nebo smluvní ustanovení týkající se podmínek zaměstnávání, pracovních podmínek, včetně bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a vztahů mezi zaměstnavateli a pracovníky, která členské státy používají podle vnitrostátního práva, jež je v souladu s právem Společenství. Touto směrnicí rovněž nejsou dotčeny právní předpisy členských států v oblasti sociálního zabezpečení.“

Rakouské právo

5 Ustanovení § 7b Arbeitsvertragsrecht-Anpassungsgesetz (zákon, kterým se přizpůsobuje právní úprava v oblasti pracovních smluv, BGBl., 459/1993), ve znění použitelném na spor v původním řízení (dále jen „AVRAG“), v odstavcích 3 a 8 stanoví:

„3. Zaměstnavatelé ve smyslu odstavce 1 musí nejpozději do jednoho týdne před zahájením práce ohlásit Ústřednímu úřadu pro kontrolu nezákonného zaměstnávání využití zaměstnanců, kteří jsou vysláni do Rakouska za účelem provedení práce

[...]

8. Každý, kdo jako zaměstnavatel ve smyslu odstavce 1

1. v rozporu s odstavcem 3 neprovede ohlášení, neprovede ohlášení včas či úplně nebo neohlásí následné změny (ohlášení změn), [...]

[...]

se dopustí správního přestupku a okresní správní orgán mu uloží za každého dotčeného pracovníka pokutu [...]“

6 Ustanovení § 7i odst. 4 AVRAG zní:

„Každý, kdo

1. jako zaměstnavatel ve smyslu § 7, § 7a odst. 1 nebo § 7b odst. 1 a 9 v rozporu s § 7d nezpřístupní mzdovou dokumentaci,

[...]

se dopustí správního přestupku a okresní správní orgán mu uloží za každého dotčeného pracovníka pokutu [...]“

7 V ustanovení § 7m AVG se stanoví:

„1. V případě důvodného podezření na správní přestupek podle § 7b odst. 8, § 7i nebo § 7k odst. 4 a v případě, že na základě určitých okolností je důvodné se domnívat, že trestní stíhání nebo vymáhání sankcí nebude možné nebo bude podstatně obtížnější z důvodů na straně zaměstnavatele (dodavatele) nebo subjektu, který poskytuje pracovní sílu, mohou daňové orgány ve spojení s vyšetřováním podle § 7f, jakož i Fond placené dovolené a náhrad pro pracovníky ve stavebnictví

písemně uložit objednateli a, v případě poskytnutí pracovní síly, úkolujícímu subjektu, aby neplatil dosud neuhrazenou cenu za dílo nebo dosud neuhrazenou odměnu za provedení prací nebo jejich část (pozastavení plateb). [...]

[...]

3. V případě důvodného podezření na přestupek podle § 7b odst. 8, § 7i nebo § 7k odst. 4 a v případě, že na základě určitých okolností je důvodné se domnívat, že trestní stíhání nebo vymáhání sankcí nebude možné nebo bude podstatně obtížnější z důvodů na straně zaměstnavatele (dodavatele) nebo subjektu, který poskytuje pracovní sílu, může okresní správní orgán rozhodnutím uložit objednateli a, v případě poskytnutí pracovní síly, úkolujícímu subjektu, aby v přiměřené lhůtě složil coby jistotu dosud neuhrazenou cenu za dílo nebo dosud neuhrazenou odměnu za provedení prací nebo jejich část. [...]

[...]

5. Platba podle třetího pododstavce zprošťuje objednatele nebo úkolující subjekt jeho dluhu vůči dodavateli nebo subjektu, který poskytuje pracovní sílu.

[...]“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 8 Čepelnik je společnost s ručením omezeným, která je usazena ve Slovinsku.
- 9 Tato společnost uzavřela s M. Vavtim smlouvu o dílo na provedení stavebních prací na jeho domě nacházejícím se v Rakousku o celkové výši 12 200 eur.
- 10 Dohodli se, že M. Vavti zaplatí zálohu ve výši 7 000 eur.
- 11 Dne 16. března 2016 provedla Finanzpolizei/finančna policija (finanční inspekce, Rakousko) na staveništi kontrolu a konstatovala, že společnost Čepelnik nenahlásila dva vyslané pracovníky pracující na této stavbě u příslušného vnitrostátního orgánu v rozporu s § 7b odst. 8 bodem 1 AVRAG ve spojení s § 7b odst. 3 AVRAG a že tato společnost neměla k dispozici výplatnice v německém jazyce pro čtyři vyslané pracovníky v rozporu s § 7i odst. 4 bodem 1 AVRAG ve spojení s § 7d odst. 1 první a druhou větou AVRAG.
- 12 V návaznosti na toto zjištění finanční inspekce nařídila M. Vavtitimu, aby pozastavil platby za dotčené dílo. Rovněž požádala Bezirkshauptmannschaft Völkermarkt/Okrajno glavarstvo Velikovec (okresní úřad pro Völkermarkt, Rakousko), aby uložil M. Vavtimu povinnost složit jistotu ve výši dosud neuhrazené ceny za dílo, tj. 5 200 eur.
- 13 Dne 17. března okresní úřad pro Völkermarkt této žádosti vyhověl a nařídil M. Vavtimu, aby složil jistotu ve výši 5 200 eur k zajištění platby případné pokuty, která by mohla být uložena společnosti Čepelnik v následném řízení. Michael Vavti proti tomuto rozhodnutí nepodal opravný prostředek a jistotu složil dne 20. dubna 2016.
- 14 Rozsudky ze dne 11. a 12. října 2016 byla společnosti Čepelnik uložena pokuta ve výši 1 000 eur a 8 000 eur za dva správní přestupky zjištěné finanční inspekcí při kontrole ze dne 16. března 2016. Dne 2. listopadu 2016 se společnost Čepelnik proti těmto rozsudkům odvolala. Řízení o těchto odvoláních k datu vydání předkládacího rozhodnutí stále probíhala.

- 15 Po dokončení stavby společnost Čepelnik požadovala, aby jí M. Vavti zaplatil částku ve výši 5 000 eur. Vzhledem k tomu, že M. Vavti tuto částku nezaplatil, podala společnost Čepelnik žalobu k předkládajícímu soudu.
- 16 Před předkládajícím soudem M. Vavti tvrdí, že tím, že složil jistotu ve výši 5 200 eur u okresního úřadu pro Völkermarkt, se zprostil povinnosti zaplatit takovou částku společnosti Čepelnik. Podle něj totiž podle použitelné rakouské právní úpravy má složení této jistoty účinky zproštění závazku.
- 17 V tomto kontextu se Bezirksgericht Bleiburg/Okrajno sodišče Pliberk (okresní soud Pliberk, Rakousko) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Mají být článek 56 SFEU a [směrnice 2014/67] vykládány v tom smyslu, že členskému státu zakazují naříditi objednateli díla z tohoto členského státu, aby pozastavil platby a složil jistotu ve výši neuhrazené ceny za dílo, pokud toto pozastavení plateb a složení jistoty slouží pouze k zajištění případné pokuty, která by mohla být uložena v samostatném řízení vedeném proti poskytovateli služby usazenému v jiném členském státě?
- 2) V případě záporné odpovědi na tuto otázku:
- a) Mají být článek 56 SFEU a [směrnice 2014/67] vykládány v tom smyslu, že členskému státu zakazují naříditi objednateli díla z tohoto členského státu, aby pozastavil platby a složil jistotu ve výši neuhrazené ceny za dílo, pokud v jiném členském státě usazený poskytovatel služby, kterému má být uložena pokuta, nemá proti rozhodnutí, kterým se nařizuje složení jistoty, k dispozici opravný prostředek a pokud odvolání podané objednatelem proti uvedenému rozhodnutí nemá odkladný účinek?
- b) Mají být článek 56 SFEU a [směrnice 2014/67] vykládány v tom smyslu, že členskému státu zakazují naříditi objednateli díla z tohoto členského státu, aby pozastavil platby a složil jistotu ve výši neuhrazené ceny za dílo pouze proto, že poskytovatel služby je usazen v jiném členském státě?
- c) Mají být článek 56 SFEU a [směrnice 2014/67] vykládány v tom smyslu, že členskému státu zakazují naříditi objednateli díla z tohoto členského státu, aby pozastavil platby a složil jistotu ve výši neuhrazené ceny za dílo, i když tato částka ještě není splatná a její konečná výše nebyla ještě vzhledem k vzájemně uplatněným nárokům a právu na zádržné stanovena?“

K předběžným otázkám

K přípustnosti

- 18 Rakouská vláda na úvod tvrdí, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je nepřijatelná z důvodu, že odpověď Soudního dvora na předběžné otázky není nezbytná k tomu, aby předkládající soud mohl vydat rozsudek ve věci v původním řízení.
- 19 Tvrdí v tomto ohledu, že předběžné otázky se týkají správního řízení, v jehož rámci je objednateli díla nařízeno, aby pozastavil platby a složil jistotu, zatímco předkládající soud se zabývá pouze občanskoprávní žalobou týkající se ceny stavby, která má být doplacena po složení takové jistoty. V rámci tohoto posledně uvedeného řízení by se přitom předkládající soud měl omezit pouze na to, že zohlední, že složení jistoty zprošťuje objednatele platebního závazku, a rozhodnutí o uložení této jistoty nemůže změnit či zrušit. Takové rozhodnutí může být napadeno pouze v rámci samostatného správního řízení.
- 20 V tomto ohledu je třeba připomenout, že v rámci spolupráce Soudního dvora a vnitrostátních soudů, zavedené článkem 267 SFEU, je věc pouze vnitrostátního soudu, kterému byl spor předložen a jenž musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno, aby s ohledem na konkrétní

okolnosti věci posoudil jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání rozsudku, tak relevanci otázek, které klade Soudnímu dvoru. Týkají-li se tedy položené otázky výkladu unijního práva, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout (rozsudek ze dne 5. června 2018, Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein, C-210/16, EU:C:2018:388, bod 47 a citovaná judikatura).

- 21 Z toho vyplývá, že se na otázky týkající se výkladu unijního práva položené vnitrostátním soudem v právním a skutkovém rámci, který tento soud vymezí na vlastní odpovědnost a jehož správnost nepřísluší Soudnímu dvoru ověřovat, vztahuje domněnka relevance. Odmítnutí žádosti podané vnitrostátním soudem je ze strany Soudního dvora možné pouze tehdy, je-li zjevné, že žádaný výklad unijního práva nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém nebo také jestliže Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (rozsudek ze dne 6. září 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, bod 20 a citovaná judikatura).
- 22 V projednávaném případě z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že spor v původním řízení se týká účinků opatření, jež jsou předmětem předběžné otázky, a toho, zda odpověď na otázku ohledně slučitelnosti těchto opatření s unijním právem, může mít vliv na výsledek tohoto sporu. Předkládající soud totiž uvádí, že M. Vavti odůvodnil své odmítnutí zaplatit společnosti Čepelník částku ve výši 5 000 eur z dosud neuhrazené ceny za dotčené dílo tím, že podle § 7m odst. 5 AVRAG mělo složení jistoty ve výši 5 200 eur, kterou měl povinnost složit na základě § 7m odst. 3 téhož zákona, za následek to, že se zprostil svého dluhu vůči společnosti Čepelník.
- 23 Za těchto podmínek se nejeví, že by požadovaný výklad unijního práva neměl žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení.
- 24 Vzhledem k tomu, že je argumentace rakouské vlády stran nepřipustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce částečně založena na tom, že vnitrostátní právo neumožňuje předkládajícímu soudu, aby v rámci sporu v původním řízení rozhodl o pokutách uložených společnosti Čepelník, je třeba připomenout, že v rámci řízení podle článku 267 SFEU přísluší výklad vnitrostátního práva výlučně tomuto soudu (rozsudek ze dne 16. června 2015, Gauweiler a další, C-62/14, EU:C:2015:400, bod 28), takže tato argumentace nepostačuje k vyvrácení domněnky relevance ve smyslu bodu 21 tohoto rozsudku.
- 25 Z výše uvedeného vyplývá, že je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce přípustná.

K věci samé

- 26 Podstatou předběžných otázek předkládajícího soudu, jimiž je třeba se zabývat společně, je, zda musí být článek 56 SFEU a směrnice 2014/67 vykládány v tom smyslu, že brání takové právní úpravě členského státu, jako je úprava dotčená ve věci v původním řízení, podle které příslušné orgány mohou požadovat po objednateli díla usazeného v tomto členském státě, aby pozastavil platby svému smluvnímu partnerovi usazenému v jiném členském státě, či dokonce složil jistinu ve výši odpovídající dosud neuhrazené ceně za dílo, aby bylo zajištěno zaplacení případné pokuty, která by mohla být uložena tomuto smluvnímu partnerovi v případě prokázaného porušení pracovněprávních předpisů prvního členského státu.

Úvodní poznámky

- 27 Úvodem je třeba připomenout, jak zdůraznil generální advokát v bodě 41 svého stanoviska, že z vyjádření předložených Soudnímu dvoru lze dovodit, že směrnice 2014/67, jejíž lhůta pro provedení uplynula v souladu s jejím článkem 23 dne 18. června 2016, byla do rakouského práva provedena zákonem přijatým v červnu 2016, který nabyl účinnosti dne 1. ledna 2017. Skutkový stav ve věci

v původním řízení přitom nastal v březnu 2016, takže směrnice 2014/67 se na ně nevztahuje a na předběžné otázky není třeba odpovídat v rozsahu, v němž se týkají této směrnice (obdobně viz rozsudek ze dne 3. prosince 2014, De Clercq a další, C-315/13, EU:C:2014:2408, body 49 až 51).

- 28 Několik vedlejších účastníků řízení, kteří předložili Soudnímu dvoru vyjádření, dále tvrdilo, že Soudní dvůr by měl při odpovědi na předběžné otázky rovněž vycházet ze směrnice 2006/123.
- 29 V tomto ohledu je třeba uvést, že podle čl. 1 odst. 6 této směrnice není touto směrnicí „dotčeno pracovní právo“.
- 30 Podle téhož ustanovení pojem „pracovní právo“ ve smyslu uvedené směrnice zahrnuje jakákoli právní nebo smluvní ustanovení týkající se podmínek zaměstnávání, pracovních podmínek, včetně bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a vztahů mezi zaměstnavateli a pracovníky, která členské státy používají podle vnitrostátního práva, jež je v souladu s unijním právem.
- 31 Článek 1 odst. 6 směrnice 2006/123 vykládaný ve světle bodu 14 odůvodnění této směrnice definuje pojem „pracovní právo“ široce.
- 32 Toto ustanovení nerozlišuje mezi hmotněprávními pracovněprávními normami na jedné straně a úpravou opatření určených k zajištění dodržování těchto hmotněprávních norem a úpravou zajišťující účinnost sankcí ukládaných v případě porušení těchto norem na straně druhé.
- 33 Rovněž je třeba uvést, jak vyplývá z bodu 7 odůvodnění této směrnice, že se unijní normotvůrce snažil jejím přijetím zajistit rovnováhu mezi cílem spočívajícím v odstranění překážek bránících poskytovatelům ve svobodě usazování a požadavkem na zajištění vysoké míry ochrany cílů obecného zájmu a konkrétně potřeby zajistit soulad s pracovním právem (obdobně viz rozsudek ze dne 11. července 2013, Femarbel, C-57/12, EU:C:2013:517, bod 39).
- 34 To, že taková vnitrostátní právní úprava, o jakou se jedná ve věci v původním řízení, stanoví odrazující opatření za účelem zajistit dodržování hmotněprávních pracovněprávních norem a úpravu sloužící k zajištění účinnosti sankcí ukládaných v případě porušení těchto norem, přitom přispívá k zajištění vysoké míry ochrany cíle obecného zájmu, kterým je povinnost dodržovat pracovní právní předpisy.
- 35 Z toho vyplývá, že pojem „pracovní právo“ ve smyslu čl. 1 odst. 6 směrnice 2006/123 zahrnuje takovou vnitrostátní právní úpravu.
- 36 S ohledem na výše uvedené je třeba konstatovat, že směrnice 2006/123 se nevztahuje na taková opatření, jako jsou opatření stanovená vnitrostátní právní úpravou dotčenou v původním řízení, přičemž je třeba upřesnit, že podle samotného znění čl. 1 odst. 6 uvedené směrnice tento závěr neeliminuje povinnost ověřit, zda je taková právní úprava v souladu s unijním právem a konkrétně s článkem 56 SFEU, na nějž míří otázky předkládajícího soudu.

Omezení volného pohybu služeb

- 37 Úvodem je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora musí být za omezení volného pohybu služeb považována všechna opatření, která výkon této svobody zakazují, brání tomuto výkonu nebo jej činí méně atraktivním (rozsudek ze dne 4. května 2017, Vanderborght, C-339/15, EU:C:2017:335, bod 61 a citovaná judikatura).
- 38 Z ustálené judikatury dále vyplývá, že článek 56 SFEU přiznává práva nejen samotnému poskytovateli služeb, ale rovněž příjemci uvedených služeb (viz rozsudky ze dne 18. října 2012, X, C-498/10, EU:C:2012:635, bod 23, a ze dne 3. prosince 2014, De Clercq a další, C-315/13, EU:C:2014:2408, bod 52).

- 39 Je přitom nutno konstatovat, že opatření, o jaká se jedná ve věci v původním řízení, která objednateli ukládají povinnost pozastavit platby svému smluvnímu partnerovi a složit jistotu ve výši rovnající se dosud neuhrazené ceně za dílo v případě důvodného podezření na správní přestupek poskytovatele služeb v rozporu s vnitrostátními pracovněprávními předpisy, mohou jednak odradit objednatele díla z dotčeného členského státu od využití poskytovatele služeb usazeného v jiném členském státě a jednak odradit takové poskytovatele od toho, aby nabízeli své služby takovým objednatelům.
- 40 Jak totiž uvedl generální advokát v bodech 37 a 38 svého stanoviska, tato opatření mohou konkrétně stanovit okamžik, k němuž je příjemce služeb povinen zaplatit dosud neuhrazenou cenu za dílo, na dřívější datum a připravit jej tak o možnost ponechat si část této částky jako kompenzaci v případě vadného plnění či prodlení s plněním, jak obvykle stanoví použitelná vnitrostátní právní úprava. Tato opatření dále mohou poskytovatelům služeb usazeným v jiných členských státech upřít právo požadovat od svých rakouských zákazníků zaplacení dosud neuhrazené částky z ceny za dotčené dílo a vystavit je tak riziku prodlení s platbami.
- 41 Proto musí být taková opatření, jako jsou opatření stanovená vnitrostátní právní úpravou, o kterou se jedná ve věci v původním řízení, považována za opatření omezující volný pohyb služeb.

K odůvodnění omezení volného pohybu služeb

- 42 Z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že vnitrostátní opatření, která mohou bránit využití základních svobod zaručených Smlouvou nebo jej činit méně přitažlivým, mohou být přípustná, odpovídají-li na naléhavý důvod obecného zájmu, jsou způsobilá zaručit uskutečnění cíle, který sledují, a nepřekračují meze toho, co je k dosažení sledovaného cíle nezbytné (rozsudek ze dne 18. května 2017, Lahorgue, C-99/16, EU:C:2017:391, bod 31 a citovaná judikatura).
- 43 V projednávané věci má rakouská vláda za to, že omezení volného pohybu služeb dotčené ve věci v původním řízení je odůvodněno cíli spočívajícími v sociální ochraně pracovníků, jakož i boji proti podvodům zejména v sociální oblasti a v prevenci zneužívání.
- 44 V tomto ohledu je třeba podotknout, že ochrana pracovníků, jakož i boj proti podvodům zejména v sociální oblasti a prevence zneužívání jsou cíli, které lze považovat za naléhavé důvody obecného zájmu, jimiž lze odůvodnit omezení volného pohybu služeb (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. prosince 2012, Komise v. Belgie, C-577/10, EU:C:2012:814, bod 45, a rozsudek ze dne 3. prosince 2014, De Clercq a další, C-315/13, EU:C:2014:2408, bod 65 a citovaná judikatura).
- 45 Taková opatření, jako jsou opatření stanovená vnitrostátní právní úpravou, o kterou se jedná ve věci v původním řízení, která mají mimo jiné zajistit účinnost sankcí, které by mohly být uloženy poskytovateli služeb v případě porušení pracovněprávních předpisů, lze považovat za opatření, která jsou s to zaručit uskutečnění těchto cílů.
- 46 Pokud jde o proporcionalitu takové právní úpravy ve vztahu k těmto cílům, je třeba nejprve uvést, že tato úprava umožňuje příslušným orgánům uložit objednateli díla povinnost pozastavit platby poskytovateli služeb, jakož i složit jistotu ve výši dosud neuhrazené ceny za dílo na základě „důvodného podezření na spáchání správního přestupku“ v rozporu s vnitrostátními pracovněprávními předpisy. Tato právní úprava tedy umožňuje přijmout taková opatření ještě předtím, než příslušný orgán konstatuje, že byl spáchán správní přestupek svědčící o tom, že došlo k podvodu zejména v sociální oblasti, zneužití nebo praxi ohrožující ochranu pracovníků.
- 47 Tato právní úprava dále nestanoví, že se poskytovatel služeb, vůči němuž takové podezření panuje, může před přijetím uvedených opatření vyjádřit ke skutečnostem, které jsou mu vytýkány.

- 48 Nakonec je třeba uvést, že výše jistoty, jejíž složení může být nařízeno dotčenému příjemci služeb, se podle vnitrostátní právní úpravy dotčené v původním řízení rovná části z ceny za dílo neuhrazené v době přijetí tohoto opatření. Příslušné orgány tak mohou výši této jistiny stanovit bez ohledu na případné konstrukční vady či jiná pochybení při plnění smlouvy o dílo na straně poskytovatele a může jít případně o částku značně přesahující částku, která by jinak byla zaplacená dotčeným objednatelem po ukončení prací.
- 49 Jednotlivé důvody uvedené v předchozích třech bodech odůvodňují, proč taková vnitrostátní právní úprava, jako je právní úprava dotčená v původním řízení, překračuje meze toho, co je nezbytné k dosažení cíle spočívajícího v ochraně pracovníků, jakož i boje proti podvodům zejména v sociální oblasti a prevenci zneužívání.
- 50 S ohledem na výše uvedené je třeba na položené otázky odpovědět tak, že článek 56 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že brání takové právní úpravě členského státu, jako je úprava dotčená ve věci v původním řízení, podle které příslušné orgány mohou požadovat po objednateli díla usazeném v tomto členském státě, aby pozastavil platby svému smluvnímu partnerovi usazenému v jiném členském státě, či dokonce složil jistotu ve výši odpovídající dosud neuhrazené ceně za dílo, aby bylo zajištěno zaplacení případné pokuty, která by mohla být uložena tomuto smluvnímu partnerovi v případě prokázaného porušení pracovněprávních předpisů prvního členského státu.

K nákladům řízení

- 51 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

Článek 56 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že brání takové právní úpravě členského státu, jako je úprava dotčená ve věci v původním řízení, podle které příslušné orgány mohou požadovat po objednateli díla usazeném v tomto členském státě, aby pozastavil platby svému smluvnímu partnerovi usazenému v jiném členském státě, či dokonce složil jistotu ve výši odpovídající dosud neuhrazené ceně za dílo, aby bylo zajištěno zaplacení případné pokuty, která by mohla být uložena tomuto smluvnímu partnerovi v případě prokázaného porušení pracovněprávních předpisů prvního členského státu.

Podpisy.